

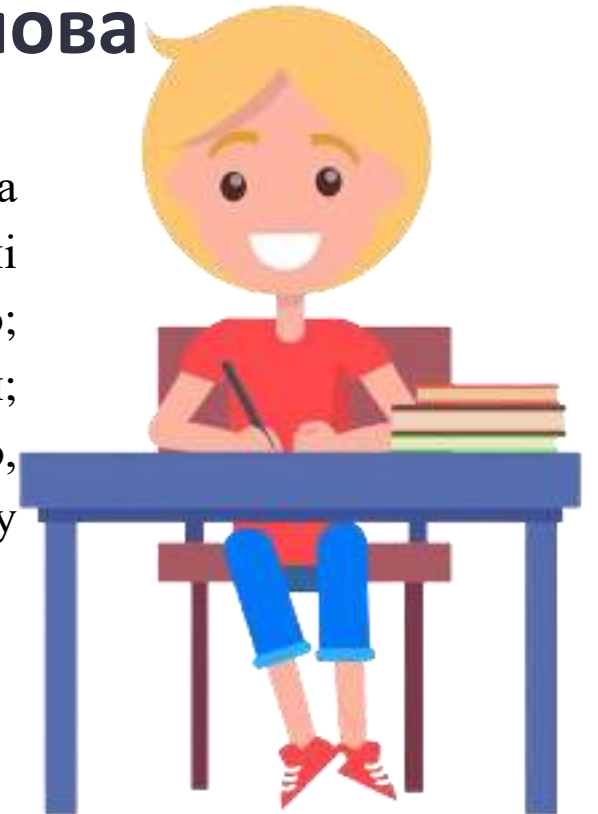
Сьогодні

Урок
№11

Незмінювані й змінювані слова

Мета: удосконалити знання учнів про основу слова та закінчення; вчити визначати змінювані та незмінювані слова у реченнях, текстах; розбирати слова за будовою; обґрунтовувати важливість бережного ставлення до мови; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, до традицій своєї країни..

Сонце встало-запалало,
І дітей всіх привітало...
Добрий ранок, сонечко!
Добрий ранок, діточки!
Добрий ранок, квіточки!
Хай цвіте лужочок
І шумить гайочок...
Будем дружно працювати,
Щоб змогли на всі питання
Повні відповіді дати.

❖ Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся
більше про **незмінювані й**
змінювані слова.

Сьогодні

Перевірка домашнього завдання

Робота із
підручником
«Українська мова»
Н. Голуб та ін.,
с. 20-22.

Зара́дити
Збі́тки

1. Які слова називають змінними? Наведіть приклади.
2. Чи всі слова мають закінчення?
3. Чому це важливо знати?

1. За якою ознакою слова поділяють на незмінювані і змінювані?
2. Як визначити, змінюване чи незмінюване слово?
3. Якого складника в будові незмінюваного слова немає?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Сьогодні

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Наскільки важливо в наш час бути фінансово грамотними? Чи вважаєте такими себе ви? Чому? Яких знань і вмінь вам бракує? Прочитайте епіграфи. Поясніть, як ви розумієте їхній зміст

- Гроші не забезпечують успіху, його забезпечує вміння заробляти (Н. Мандела).
- Не ставте гроші за мету. Натомість робіть те, що любите, і робіть це так добре, щоб люди очей від вас відвести не могли (М. Енджелу).

Сьогодні

Розгляньте схеми. Використовуючи їх, розкажіть про те, чим різняться змінювані й незмінювані слова

Змінюване
слово

Незмінюване
слово

Основа +
закінчення

Основа

Префікс – корінь –
суфікс

О-щад-лив-ий

Цін-у-ють

Від-сот-к-ами

Префікс – корінь –
суфікс

З-нов-у

З-берег-ти

За-мож-н-о

Змінюваним словам властиві різні форми: відмінкові (слово змінюється за відмінками), особові (слово змінюється за особами), родові (слово змінюється за родами), числові (слово змінюється за числами). Форми того самого слова (вода, води, воді, водою) треба відрізняти від спільнокоренових слів (підводник, водяний, водоймище). Про змінюваність слова свідчить наявність у нього закінчення.

Незмінювані слова не змінюються, а тому в них закінчення немає. У змінюваних воно може бути виражене буквами (гривн[ойу], гривн[і]; коштувал[а], кошту[йуть]) і не виражене в певній формі, тобто нульове (кредит[], заощадив[]).

До незмінюваних слів належать:
 невідмінювані іменники (таксі, бюро)
 незмінювані форми дієслова (рахувати, заробляючи)
 прислівники (щотижня, наполегливо).

Запишіть слова, поділивши їх на змінювані й незмінювані, розберіть 5 слів за будовою. Поділ на групи обґрунтуйте. Які з цих слів необхідно знати, щоб бути фінансово грамотним? Чи значення всіх слів вам зрозумілі? Прочитайте «слова дня». До якої групи вони належать? Що означають?

Євро, журі, відсотки, дохід, грошенята, гроші, поні, крамниця, достатньо, товар, жити, дефолт, писати, вгорі, погано, позика, завтра, гарно, щиро, доміно, кіно, капучино, тире, малювати, споживання, леді, заощадження, інфляція, баланс, кредит, прибуток, скнара.

Незмінювані: євро, журі, поні, достатньо, жити, писати, вгорі, погано, завтра, гарно, щиро, доміно, кіно, капучино, тире, малювати, леді.

Змінювані: відсотки, дохід, грошенята, гроші, крамниця, товар, дефолт, позика, споживання, заощадження, інфляція, баланс, кредит, прибуток, скнара.

Пога^{но}

Малю^{вати}

Леді

Гроші

Товар

Прочитайте текст. Випишіть із тексту незмінювані слова

— Мані, я неодноразово чула від мами, що то дуже кепсько, коли діти цікавляться грошима.

— Ну чому відразу кепсько?! Малеча також має право запитувати про гроші. Звісно, вони геть не все визначають у нашому житті, проте без них іноді неможливо здійснити мрії й досягнути мети.

— Усе лихо через оті кляті гроші! Якби вони були, то й песика мені дозволили б завести! Але грошей у мене нема. Хто й навіщо їх вигадав? (За Б. Шефером).

Неодноразово
Кепсько
Запитувати
Іноді
Неможливо
Здійснити
Досягнути
Завести

- 1) Яку проблему порушує автор?
- 2) Які почуття викликало у вас прочитане?
- 3) Як ви ставитеся до грошей? Чому?
- 4) Чи повинні діти цікавитися грошима?
- 5) Чи правда, що «усе лихо через оті кляті гроші»?
- 6) Чи важливо бути ощадливим? Чому?

ЩОДЕННІ 5

(Daily 5)

Сьогодні
08.09.2024

Щоденні 5

Читання для
себе

Читання для
когось

Слухання

Робота із
словами

Письмо для
себе

- Що нового ви дізналися сьогодні?
- Які почуття викликала у вас тема уроку?
- Чи на всі запитання ви одержали вичерпну відповідь?
- Що було найважливішим на уроці?
- В чому ж багатство української мови?
- Назвіть 3-4 слова, що визначають суть цього уроку і ваші досягнення.

Сьогодні

Рефлексія. Вправа «5 питань»

Яке завдання
сподобалось
найбільше?

Що ти сьогодні
виконав?

Про що нове ти
сьогодні
дізнався?

Чим ти сьогодні
допоміг іншим?

Над чим ще
потрібно
подумати?

Підручник, с. 22, вправа 42.

*Короткий запис у щоденник
С. 22, впр. 42.*

